

RENAȘTEREA

PUBLICAȚIA PAROHIEI ORTODOXE ROMÂNE „NAȘTEREA DOMNULUI“ MÜNCHEN

Paște fericit!
Frohe Ostern!

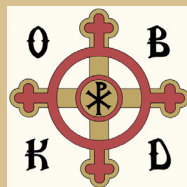
ÎPS Serafim,

Scrisoare
pastorală

***

Fragmente
neodihnite

***

Scrisoare către
tineri

Editorial

Das Kreuz in der orthodoxen

Tradition

Pagina copiilor

Învingem moartea

Din viața Parohiei

RENAȘTEREA

apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Arhiepiscop și
Mitropolit Dr. Serafim Joantă al Germaniei, Europei Centrale
și de Nord

CUPRINS

Pr. Alexandru Nan, <i>Editorial</i>	1
Pfr. Alexandru Nan, <i>Vorwort</i>	3
ÎPS Dr. Serafim Joantă, <i>Scrisoare pastorală</i>	5
<i>Fragmente neodibnite</i>	9
Ionuț Marinescu, <i>Învingem moartea</i>	10
Conferința Episcopilor Ortodocși Germania, <i>Scrisoare către tineri</i>	16
Pfr. Alexandru Nan, <i>Das Kreuz in der orthodoxen Tradition</i>	22
<i>Pagina copiilor</i>	25
<i>ITO 2018</i>	26
<i>Știri din viața Parohiei și Arhiepiscopiei</i>	27

„Condamnați” la nemurire

Iubiți credincioși,

An de an ne începem urcușul duhovnicesc spre Sfintele Paști, pregătindu-ne sufletele prin post, rugăciune, prin Spovedanie, Sf. Împărtășanie și prin fapte bune, pentru a primi Lumina lumii, pe Hristos, Cel mort și înviat. După ce ne-am adăpostit la „umbra” Crucii la jumătatea Postului Mare și ne-am refăcut forțele, participăm acum, prin intermediul Sfințelor Slujbe, la pătimirile lui Hristos, la bătălia finală, în care știm că moartea a fost biruită prin jertfa lui Hristos și prin slăvita Sa Înviere.

Perioada Postului Mare și sărbătoarea Învierii Domnului reprezintă prilejul cel mai propice pentru noi din anul liturgic, de a ne pune câteva întrebări existențiale: Care este rostul meu pe pământ? Am fost noi, oamenii, creați pentru moarte? Cât pot eu înțelege din tainele lui Dumnezeu și din planul pe care El îl are cu mine?

Unul dintre sfinții contemporani nouă, Sfântul Iustin Popovici (+ 1979), un neoisihast, pentru care erudiția sa, imensa lui știință, n-au fost decât un „material de construcție” care n-a vătămat sfințenia lui și pentru care mățăniile, privegherile, isihia, curăția și toată asceza transfigurării și îndumnezeirii sfinte au fost singura grijă, spunea referitor la aceste întrebări și la jertfa lui Hristos:

„Pentru noi, creștinii, viața aceasta pe pământ este o școală, în care învățăm cum să ne asigurăm nemurirea și viața veșnică. Căci ce folos avem de la viața aceasta, dacă prin ea nu o putem dobândi pe cea veșnică? Dar, ca să învie împreună cu Hristos, omul trebuie mai întâi să moară împreună cu El și să trăiască viața lui Hristos, ca și cum ar fi viața lui proprie. Dacă va face aceasta, atunci în ziua învierii va putea spune, împreună cu Sfântul Grigorie Teologul: `Ieri m-am răstignit cu Hristos, astăzi sunt slăvit împreună cu El, ieri am murit împreună cu El, astăzi înviem împreună cu El`.

Oamenii L-au condamnat pe Dumnezeu la moarte, Dumnezeu, însă, prin învierea Lui, îi ‘condamnă’ pe oameni la nemurire, în locul loviturilor pe care I le-au

dat oamenii, El îi îmbrățișează; în locul ocărilor, El le împărtășește binecuvântări; în locul mor-ții, El le dă nemurirea. Nici când oamenii n-au arătat ură față de Dumnezeu ca atunci când L-au răstignit, și niciodată Dumnezeu n-a arătat iubire față de oameni ca atunci când a înviat. Oamenii au vrut să-L facă pe Dumnezeu muritor, El însă, prin învierea Lui, i-a făcut pe oameni nemuritori”. (Arhimandritul Iustin POPOVICI, *Omul și Dumnezeul-Om*, Sibiu 1997, p. 66).

Deci, suntem chemați la nemurire. Dar, pentru a ne face părtași acestei nemuriri, trebuie să biruim, prin Hristos, păcatul. Până închidem ochii suntem mereu chemați la lupta duhovnicească. Același Sfânt contemporan nouă, Iustin Popovici, mai spunea: “Dacă trece o zi și nu-ți învingi măcar un singur păcat, recunoaște că ai devenit și mai muritor. Dacă însă, îți vei învinge un păcat sau două sau trei, ai devenit cu aceasta mai tânăr, o tinerete care nu îmbătrânește, o tinerete nemuritoare și veșnică! Să nu uităm niciodată: a crede în Hristos Cel Înviat, înseamnă să duci neconținut o luptă împotriva păcatului, împotriva răului și împotriva morții”.

Deci lupta continuă, fraților, și

după sărbătoarea Sfințelor Paști! Este de fapt cel mai bun prilej să continuăm lupta începută în urmă cu câteva săptămâni, având ca punct de susținere cuvântul Apostolului Pavel: „Toate le pot în Hristos, Cel ce mă întărește” (Fil. 4,13)!

Sunt convins că textele acestui număr al revistei vă vor ajuta și întări în această luptă. Mă gândesc în primul rând la Scrisoarea pastorală a ÎPS Părinte Mitropolit Serafim și la textul despre Înviere ca prag al tainelor supreme. Pentru cei tineri punem la dispoziție scrisoarea episcopilor Conferinței Episcopilor Ortodocși din Germania adresată în iarna anului trecut, dar și o scurtă prezentare a siglei ITO 2018, îndemnându-i pe tinerii noștri să participe la acest eveniment. Nu i-am uitat nici pe copii în acest număr, dar nici pe cei care doresc să știe mai multe despre viața comunității noastre și despre unele proiecte ale Arhiepiscopiei noastre.

Domnul să ne dăruiască în suflete bucuria Învierii Sale și să ne întărească spre tot lucrul bun!

Hristos a înviat!

Pr. prot. Alexandru Nan

„Verdammt“ zur Unsterblichkeit

Liebe Gläubige,

Jahr für Jahr beginnen wir den geistlichen Anstieg zu Ostern, in dem wir unsere Seelen durch Fasten, Gebet, Beichtablegung, Empfang der Heiligen Kommunion und gute Taten vorbereiten, um das Licht der Welt, Christus, der gestorben und auferstanden ist, zu empfangen. Nachdem wir uns am „Schatten“ des Kreuzes, Mitte in der Fastenzeit, unsere Kräfte erholt haben, nehmen wir jetzt durch die Heiligen Gottesdienste am Leiden Christi teil, an dem endgültigen Kampf, in dem, der Tod durch das Opfer und die Auferstehung Christi besiegt wurde.

Der Zeitraum der Großen Fastenzeit und das Fest der Christi Auferstehung selbst bieten uns den besten Moment im liturgischen Kirchenjahr, existentielle Fragen zu stellen: Was ist mein Ziel hier auf der Erde? Wurden wir, Menschen, für den Tod geschaffen? Wieviel kann ich von den Geheimnissen Gottes verstehen?

Einer der großen Heiligen unserer Zeit, Justin Popovici (+ 1979), ein Neosilhist, für den die Ausbildung und seine immense Wissenschaft nur „Baumaterial“ bedeuteten,

die seine Heiligkeit nicht beeinflusst hat und für den, die Kniebeugungen, das Aufwachsein, die Isihie, die Reinheit und die ganze Askese der Verklärung und des Erlangens der Göttlichkeit, die einzige Sorge war, hat einmal über die oben erwähnten Fragen und über das Opfer Christi geschrieben:

„Für uns, Christen, bedeutet dieses Leben auf der Erde eine Schule, in der wir lernen, wie wir die Unsterblichkeit und das Ewige Leben erlangen können. Denn, was nützt jemanden in diesem Leben, wenn er/sie das Jenseitige nicht gewinnen kann? Um mit Christus zusammen auferstehen zu können, soll der Mensch zusammen mit Christus sterben. Er soll das Leben Christi leben, als ob es sein Leben wäre. Wenn er das tut, wird er dann am Tag der Auferstehung mit dem Heiligen Gregorius den Theologen sagen: „Gestern wurde ich zusammen mit Dir gekreuzigt, heute bin ich zusammen mit Dir verehrt, gestern bin ich mit Dir zusammen gestorben, heute erwache ich zusammen mit Dir“.

Die Menschen haben Gott zum Tode verurteilt, Gott hat aber durch Seine Auferstehung, sie zur Unsterblichkeit „verdammt“. Statt der Schläge, die die Menschen Ihm gegeben haben, umarmt Er sie; statt der Beleidigungen, segnet

Er sie; statt des Tods, schenkt Er ihnen die Unsterblichkeit. Nie haben die Menschen so viel Hass wie bei der Kreuzigung gezeigt, nie hat Gott den Menschen so viel Liebe wie bei Seiner Auferstehung bewiesen. Die Menschen wollten Gott sterblich machen, Er aber hat, durch Seine Auferstehung, die Menschen unsterblich gemacht“ .

Also, liebe Gläubige, wir sind zur Unsterblichkeit berufen. Um an dieser Unsterblichkeit teilnehmen zu können, sollen wir die Sünde, durch Christus, besiegen. Bis zum Tod sind wir zum geistlichen Kampf aufgerufen.

Derselbe Heilige, den ich oben zitiert habe, Justin Popovici, sagte noch: „Wenn ein Tag abgelaufen ist und wir nicht einmal eine Sünde besiegt haben, sollen wir anerkennen, dass wir sterblicher geworden sind. Wenn du aber, eine oder zwei oder sogar drei Sünden besiegt hast, bist du jünger geworden, nimmst du an einer Jugend teil, die nicht mehr zum alt werden lässt, an einer Jugend, die unsterblich und ewig ist. Vergessen wir nie: An Christus, den Auferstandenen zu glauben, bedeutet einen ununterbrochenen Kampf gegen die Sünde zu führen, einen Kampf gegenüber dem Bösen und dem Tod.

Also, meine Lieben, der Kampf

geht auch nach dem Osterfest weiter! Es ist eigentlich der beste Moment, den geistlichen Kampf, den wir vor einigen Wochen angefangen haben, gestützt auf die Paulus-Worte: „Alles kann ich in Christus, der mich stärkt, erreichen“ (Phil 4,13), weiter zu folgen.

Ich bin überzeugt, dass die Texte, die wir Ihnen in dieser Nummer der Zeitschrift anbieten – den Pastoralbrief unseren Metropoliten Serafim, die zwei Texte über die Auferstehung als Grenze der vollständigen Geheimnisse, den Brief der Bischöfe der Orthodoxen Bischofskonferenz an die Jugend, aber auch die Vorstellung des ITO-Logos, den Text für die Kinder aber auch die Informationen für diejenigen, die mehr über das Leben unserer Gemeinde sowie unserer Metropole interessiert sind – Ihnen weiterhelfen werden, den geistlichen Kampf weiter zu führen.

Möge Gott unseren Herzen die Freude Seiner Auferstehung schenken aber auch die Kraft, um jede gute Tat zu vollenden!

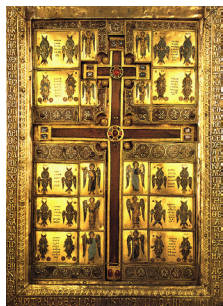
Christus ist auferstanden!

Dekan Alexandru Nan

Crucea și învierea neamului

*Pastorală la Praznicul Învierii
Domnului 2018*

Preacucernici Părinți și iubiți credincioși,

Hristos a înviat!

Învierea Domnului pe care o sărbătorim astăzi cu entuziasm și cu bucurie, în cântări de laudă și de biruință este piatra de temelie a credinței creștine. Sfântul Apostol Pavel scrie credincioșilor din Corint: „dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința voastră, sunteți încă în păcatele voastre” (I Corinteni 15, 17). Prin învierea Sa, Mântuitorul pecetluiește pentru totdeauna adevărul propovăduit timp de trei ani și jumătate, precum și minunile săvârșite, care altfel s-ar fi uitat cu totul în generațiile următoare. Apostolii Domnului, din oameni fricoși, care s-au ascuns de teama iudeilor când Învățătorul lor a fost prins și răstignit pe cruce, au devenit cei mai curajoși oameni văzându-L

pe Iisus înviat și au plecat să propovăduiască Evanghelia la toate neamurile, până la marginile pământului. Întăriți de puterea Sfântului Duh care a coborât asupra lor, la Rusalii, sub formă de limbi de foc, Apostolii și-au pus, zi de zi, viața în pericol, înfruntând nenumărate greutăți, pentru ca să predice lumii Evanghelia - Vestea cea bună a învierii Domnului.

Răstignirea și moartea pe cruce a Mântuitorului Iisus Hristos n-au însemnat nici pe departe o înfrângere, cum se așteptau cei care l-au răstignit. Dimpotrivă, moartea pe cruce a Domnului, din dragoste nesfârșită față de oameni, a devenit cea mai mare biruință pentru că El n-a rămas în mormânt ca un simplu om, ci a înviat ca Dumnezeu! După moartea Sa, Mântuitorul S-a pogorât cu sufletul la iad pentru ca să vestească și celor adormiți mântuirea, iar odată cu învierea Sa, a înviat pe toți cei morți întru credință, de la începutul lumii și până atunci. Icoana Învierii Domnului reprezintă tocmai coborârea Sa la iad și învierea lui Adam cu tot neamul lui.

Iubiți credincioși,

Crucea și învierea, în viața Mântuitorului Iisus Hristos, ca și în viața noastră a creștinilor, sunt două realități de nedespărțit. În cruce se ascunde învierea, iar

învierea urmează după cruce. Prin cruce, înțelegem nu numai moartea, ci și pătimirile și suferințele de-a lungul vieții pământești a Mântuitorului, care a fost urmărit, pas cu pas, iar apoi prins și răstignit. Totuși Mântuitorul, „ocărât fiind, nu răspundea cu ocară și dat la chinuri, nu amenința, ci se lăsa în știrea celui ce judecă cu dreptate” (I Petru 2, 23). Dar, mai ales, Domnul se ruga Tatălui ceresc ca să-L întărească în încercările Sale. Ziua mergea din cetate în cetate, învăța pe oameni și-i vindeca, iar „noaptea se retrăgea în locuri pustii și se ruga” (Luca 5, 16). Încredințându-Se Tatălui și rugându-Se Lui, Mântuitorul primea putere ca să-și continue misiunea pentru care a fost trimis în lume. Astfel, în crucea de zi cu zi a Domnului se ascundea și puterea biruinței sau a învierii. Desigur patimile și moartea pe cruce au fost pentru Domnul suprema încercare, cea mai mare suferință, aceea a părăsirii nu numai de către oameni, ci chiar și de Dumnezeu: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?” (Matei 27, 46). Totuși Dumnezeu a fost și mai prezent în aceste momente de disperare și L-a întărit ca să moară senin și împăcat. „Părinte, iartă-le lor că nu știu ce fac” (Luca 23, 34) și „Săvârșitu-s-a” (Ioan 19, 30), au fost ultimele cuvinte ale Mântuitorului înainte de a-Și da duhul. Domnul moare pe cruce,

iertând pe cei ce L-au răstignit și cu conștiința că totul în viața Lui s-a săvârșit după planul și voia lui Dumnezeu Tatăl.

Iubiți credincioși,

Viața pământească a Mântuitorului Iisus Hristos care a recapitulat și unit în firea Sa omenească pe toți oamenii este exemplară pentru fiecare creștin și pentru fiecare om. Nu există om în lume care să nu întâmpine, de-a lungul vieții, încercări, suferințe sau nereușite de tot felul. Acestea țin de condiția noastră umană, supusă păcatului și fac parte din crucea pe care trebuie s-o purtăm, zi de zi. Mântuitorul spune: „De voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea în fiecare zi și să-Mi urmeze Mie” (Luca 9, 23). Oamenii credincioși își dau seama că suferințele și pătimirile lor au un sens mântuitor și de aceea își încredințează viața lui Dumnezeu și se roagă stăruitor și cu nădejde ca Dumnezeu să le ierte păcatele, să-i întărească în suferințe și să le dea curaj și răbdare până le biruie cu ajutorul Lui. Astfel, în crucea suferințelor noastre se ascunde și puterea învierii, adică biruința. Sfântul Apostol Pavel ne încredințează zicând: „Nu v-a cuprins ispită care să fi fost peste puterea voastră”. Și de asemenea: „Credincios este Dumnezeu care nu va îngădui să fiți ispitiți mai mult decât puteți, ci odată cu

ispita va aduce și scăparea din ea, ca să puteți răbda” (I Corinteni 10, 13). Aceste cuvinte, inspirate de Duhul Sfânt, ne încredințează că Dumnezeu știe necazul nostru și este alături de noi, dacă strigăm din inimă după ajutorul Lui. Dacă privim cu ochii credinței ispitele și necazurile vieții, ne dăm seama că ele sunt o adevărată binecuvântare pentru că în necazuri și greutăți ne rugăm cu mai multă smerenie și cu lacrimi de pocăință și simțim ajutorul lui Dumnezeu. Sfântul Antonie cel Mare zice: „lucrarea cea mare a omului este să-și arunce păcatul înaintea lui Dumnezeu, și să se aștepte la ispită până la ultima suflare”. Totuși trebuie să fim cu luare aminte ca să nu ne provocăm noi înșine ispite și greutăți prin faptul că trăim nepăsători în păcate, că muncim peste măsură sau exagerăm în mâncare sau băutură, că suntem nemulțumiți cu ceea ce avem sau ne supărăm prea ușor și nu respectăm legile firii (naturii) și legile lui Dumnezeu. O vorbă înțeleaptă spune: „Dumnezeu iartă întotdeauna, omul iartă câteodată, natura însă nu iartă niciodată”. Să respectăm deci legile care guvernează natura umană, sufletul și trupul nostru și ne vom bucura de mai multă sănătate sufletească și trupească.

Iubiți credincioși,

Așa cum în viața fiecărui om, crucea și învierea sunt realități

de zi cu zi, tot așa și în viața popoarelor, crucea și învierea sunt prezente de-a lungul istoriei lor. Ca multe alte popoare, poporul român a avut o istorie dureroasă, o cruce grea pe care a purtat-o însă cu multă credință și cu nădejde în izbăvirea lui. De aceea Dumnezeu ne-a salvat ființa și unitatea de limbă și de credință. Astăzi, asupra poporului nostru apasă cea mai mare cruce din istoria lui, care-l amenință cu pieirea prin aceea că milioane de români și-au părăsit țara. Din păcate, exodul românilor în străinătate nu încetează, ci dimpotrivă crește de la an la an. Desigur fiecare poate da vina pe alții, în primul rând pe conducători. Totuși nu numai conducătorii au partea lor de vină, ci și fiecare dintre noi care am părăsit prea ușor țara în căutarea unei vieți mai bune sau a unei cruci mai ușoare. Se întâmplă însă adeseori că vrând să ne ușurăm crucea, dăm peste o cruce și mai grea. Căutând, departe de țară, o viață mai bună din punct

de vedere material, am dat peste suferințe sufletești mult mai mari decât cele pe care le-am îndurat la casa părintească. Aici intervine rolul de neînlocuit al Bisericii care singură ne poate alina, prin rugăciunea ei, suferințele sufletești și trupești. Dacă suntem încadrați conștient în parohiile de care aparținem, participând cu evlavie în fiecare duminică la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, dacă ne spovedim și împărtășim des cu Trupul și Sângele Domnului, dacă ne rugăm mult și ne ferim de păcate, Dumnezeu ne binecuvântează viața și ne dă o inimă bună și compătimitoare față de suferința neamului și a oamenilor, în general.

Fiecare dintre noi, cât de mici și neînsemnați am fi, putem contribui la renașterea poporului nostru, la învierea lui. În primul rând, prin rugăciunea noastră smerită și stăruitoare. În fiecare zi, să ne rugăm lui Dumnezeu pentru poporul nostru, pentru conducătorii lui, pentru toți cei ce suferă în diferite feluri. Apoi, să încercăm să ajutăm fiecare, cât de puțin, pe cei de acasă, să ne ducem cât mai des în țară și să îndemnăm și pe alții să viziteze România. Să încercăm, de asemenea, să fim mai uniți și să constituim Asociații profesionale care să sprijine efectiv Țara noastră. Și mai ales, să insuflăm copiilor noștri dragostea față de Biserica și Țara părinților

și bunicilor lor, ca și față de limba română.

În ce privește organizarea noastră aici, în Diaspora, ne bucurăm că și în anul care a trecut am reușit, cu ajutorul lui Dumnezeu, să înființăm mai multe parohii noi și că parohiile din Traunreut și Bonn au încheiat lucrările de construire a bisericilor lor, parohia din Heilbronn a cumpărat o biserică, iar parohia din Chemnitz și-a procurat un centru parohial cu o frumoasă capelă. Ne bucurăm, mai ales, că au început lucrările de construire a mănăstirii și centrului bisericesc din München. Aceasta este o lucrare mare și de importanță deosebită pentru toți românii din Mitropolia noastră, care cere jertfa noastră a tuturor. De aceea, vă pun la inimă să deveniți cu toții ctitori ai mănăstirii din München.

Chemând binecuvântarea lui Dumnezeu peste toți credincioșii noștri: părinți, copii, tineri și vârstnici, vă îmbrățișez în Hristos Domnul, Cel înviat și vă adresez, încă odată, salutul pascal: „Hristos a înviat” și urarea: „Sărbători fericite”. Să fiți cu toții sănătoși și bucuroși de marele praznic al Învierii Domnului!

Al vostru, de tot binele voitor și rugător smerit către Domnul,

+ Serafim

Fragmente neodihnite

Despre smerenie

„Să ne smerim, fraților, că cel mândru nu se poate mântui. Să plângem păcatele noastre aici ca să ne bucurăm dincolo în veci, că după plecarea noastră din trup, toți ne vor uita. Să nu ne punem nădejdea în oameni, ci numai în Domnul. Că omul se schimbă. Azi îți dă și mâine îți cere, azi te laudă și mâine te ocărăște. Ci să ne punem nădejdea în mila lui Dumnezeu și nu vom greși niciodată. Să vă ajute Dumnezeu cu harul Lui să vă folosiți de restul vieții, sporind în fapte bune și mai întâi în smerenie și dragoste, ca să vă mântuiți sufletele voastre și să-i ajutați și pe alții, îndemnându-i spre Hristos. Smerenia este cugetul inimii noastre, care ne încredințează că suntem mai păcătoși decât toți oamenii și nevrednici de mila lui Dumnezeu. Când ne defăimăm pe noi înșine, nu înseamnă că avem smerenie. Ci atunci când altul ne ocărăște și ne defaimă, încă în public, iar noi răbdăm și zicem: „Dumnezeu i-a poruncit fratelui să mă ocărăscă pentru păcatele mele“, aceasta este smerenia cea adevărată. Deci să primim toate ca din mâna și cu voia lui Dumnezeu”.

Pr. Paisie Duhovnicul

„La desăvârșire se poate ajunge și pe calea vieții de familie. Totul

este să stingem și să dezrădăcinăm patimile. Spre asta să vă întoarceți toată luarea-aminte“.

Sfântul Teofan Zăvorâtul

„Adevărata sensibilitate are o forță a ei, nedefinită și necuprinsă. Un om sensibil se poate simți neînțeles, singur, părăsit, dar niciodată învins. Atunci când simte că nu mai poate, când simte că singurătatea îl doboară, forța sensibilității naște grăunțele unei opere, de cele mai multe ori mărețe. Odată născut acest grăunte, îl face pe omul sensibil să renască, poate chiar ca Pasărea Phoenix, din propria cenușă“.

Mitropolitul Bartolomeu Anania

„Iubirea răspunde la toate întrebările: iubirea aduce prunci, care dau valoare nemaipomenită căsniciei - zâmbetul lor - și creează unitate nezdruncinată familiei. Dar, vă repet, nașterea de prunci nu este scop căsniciei, este o consecință. Scopul este stimularea reciprocă spre mântuire“.

Părintele Arsenie Papacioc

Învingem moartea la învierea de obște, dar și zi de zi

Ionuț Aurelian Marinescu

În Hristos cel înviat viața noastră poate să înceapă din nou, oricât de împovărată ar fi de păcat. Omul poate întotdeauna să-și dăruiască viața Lui, încât El să i-o restituie, eliberată. Toată nădejdea noastră în triumful vieții asupra morții, fiecare presimțire a învierii sunt implicit credință în Mântuitor, deoarece numai puterea lui Hristos trezește și va trezi morții la viață. Despre Înviere și înțelesurile ei adânci am vorbit cu profesorul Jean-Claude Larchet, teolog binecunoscut în lumea ortodoxă și mai ales publicului român, prin numeroasele sale cărți deja traduse și la noi.

Domnule profesor, în afara creștinismului, nici o altă religie nu vorbește despre înviere. Ce a reprezentat Învierea lui Hristos pentru lumea antică păgână și cum au pus în lumină acest eveniment Sfinții Părinți în operele lor?

Credința într-o înviere a morților a reprezentat o noutate radicală față de curentul de gândire dominant al lumii antice, reprezentat mai ales de platonism, care punea în valoare în mod exclusiv sufletul și considera că viața de după moarte nu putea fi decât viața sufletului singur, eliberat de trup, care constituia pentru acesta doar o închisoare în decursul acestei vieți pământești.

Antropologia creștină a considerat dintotdeauna că omul este constituit în mod nedespărțit din suflet și trup, și că trupul are aceeași valoare ca sufletul, căci și el a fost creat de Dumnezeu, poartă chipul Său, este chemat să participe la viața duhovnicească, să primească harul dumnezeiesc și chiar să fie îndumnezeit. Această punere în valoare a trupului ca element constitutiv al naturii umane a fost confirmată la cel mai înalt nivel prin însuși faptul că Fiul lui Dumnezeu, Cuvântul, întrupându-Se, a luat nu doar un suflet, ci și un trup. Cât despre dimensiunea lui duhovnicească și capacitatea de a fi îndumnezeit, acestea sunt subliniate încă de la început de Sfântul Apostol Pavel: „Nu știți că trupul vostru este templu al Duhului Sfânt, Care este în voi, pe Care-L aveți de la Dumnezeu, și că voi nu sunteți ai voștri? Slăviți, dar, pe Dumnezeu în trupul vostru și în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu” (1 Corinteni, 6, 19 20).

Această antropologie a fost apărută nu numai de primii Părinți ai Bisericii (în special de Sfântul Irineu) împotriva curentelor platonice și gnostice care desconsiderau trupul, ci și de Sfântul Grigorie Palama, în secolul al XIV-lea, care a subliniat cu putere participarea trupului la viața duhovnicească, de la primele ei stadii (în asceză și în rugăciune), până la cel mai înalt nivel al ei (vederea lui Dumnezeu), precum și faptul că trupul este îndumnezeit în aceeași măsură ca și sufletul.

Cât despre credința în înviere, ea a fost apărată de primii Părinți împotriva intelectualilor epocii, care o considerau scandaloasă și o luau în batjocură. Despre ea găsim o apologie dezvoltată în *Contra lui Celsus* a lui Origen, și mai ales în tratatul *Despre învierea morților* al lui Atenagora.

Pe Cruce viața părea înghițită de moarte. Dar în Hristos, moartea „intră” în dumnezeire și se epuizează, sfârșește în ea, fiindcă „nu își găsește sălaş acolo”. Ce putem să facem noi, oamenii muritori, pentru ca moartea să nu ne mai atingă și să fim asemenea Domnului, „sălășe” în care moartea să nu-și mai găsească adăpost?

Biruința asupra morții nu este, cum se crede adesea, doar o victorie fizică, manifestată în învierea viitoare. Ea este înainte de toate o victorie spirituală, care se manifestă încă de acum: Hristos Cel de pe Cruce a învins puterea pe care moartea o are asupra noastră prin frica pe care ea ne o inspiră, precum și puterea pe care diavolul o are asupra noastră prin intermediul acestei frici. Este chiar învățătura Sfântului Apostol Pavel, care afirmă că Hristos, asumându-și natura noastră, avea ca scop „să izbăvească pe aceia pe care frica morții îi ținea în robie toată viața” (Evrei 2, 15). Teodor de Mopsuestia și mai ales Sfântul Ioan Gură de Aur au remarcat faptul că oamenii dezvoltă în ei patimi ca o tentativă de a trăi cu intensitate și de a scăpa de moarte, ceea ce este evident o dublă iluzie.

Aceste învățături își găsesc un fundament în cuvintele Sfântului Apostol Pavel, care, în fața biruinței lui Hristos asupra morții, strigă: „Unde îți este, moarte, biruința ta? Unde îți este, moarte, boldul tău” (1 Corinteni 15, 55). Unindu-ne cu Hristos, putem primi acest har pe care El l-a câștigat pentru noi: nu doar să depășim moartea fizică prin învierea viitoare, ci, înainte de aceasta, să nu mai fim stăpâniți duhovnicește de moarte, mai ales prin frica pe care aceasta ne-o inspiră, și să devenim astfel liberi față de patimile noastre care ne leagă de această viață biologică și de lumea aceasta.

Mucenicii, oamenii Învierii

Învierea săvârșește o schimbare fundamentală în natura decăzută, deschizând o posibilitate enormă: posibilitatea sfințirii morții înseși. 2017 este dedicat în Patriarhia Română mărturisitorilor Ortodoxiei din timpul opresiunii comuniste. Cum au reușit ei, prin înfruntarea fricii și a durerii fizice, să-și sfințească propriile morți? Ce a însemnat pentru ei moartea?

Nu știi dacă am putea vorbi despre o sfințire a morții: troparul Sfințelor Paști spune că „Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând”, iar Sfântul Ioan Gură de Aur vede în aceasta „moartea morții”. Moartea, care înainte însemna reducerea la neant a oricărui lucru, devine ea însăși un neant. Ea încetează să mai fie un

sfârșit pentru a deveni un simplu punct de trecere dintr-un mod de viață în altul.

Cât despre martiri, ei ne dau exemplul unor creștini care, prin credință în Hristos și unire strânsă cu El, au depășit frica suferinței și a morții. Acestea nu mai au nici o putere asupra lor, nici diavolul, nici păcatul, care acționează sprijinindu-se pe ele. Ei le înfruntă nu doar de bunăvoie, ci și cu bunăvoință.

Fiecare creștin este însă chemat să realizeze acest lucru prin viața ascetică (pe care unii Părinți o aseamănă unui martiriu progresiv și nesângeros): ea ne învață să ne familiarizăm cu suferința (în încercările voluntare ale ascezei pe care o căutăm - ca postul, privegherile, lucrul anevoios, și toate formele de renunțare -, sau în încercările nedorite pe care această existență pământească ni le impune - precum bolile - pe care noi însă le acceptăm de bunăvoie; ea ne învață de asemenea să ne familiarizăm cu moartea (prin ceea ce Părinții numesc „amintirea morții”, dar și prin procesul de mortificare a „omului celui vechi” (Romani 6, 6; Efeseni 4, 22; Coloseni 3, 9) care este omul supus, prin intermediul patimilor, determinărilor biologice și sociologice).

Toți vom învia, dar spre ce?

Din momentul biruinței lui Hristos asupra morții am putea spune că mântuirea noastră este 100% garantată. Care mai este rolul

pocăinței, al lacrimilor, al acestui botez de după Botez? Pot ele să ne aducă mai aproape de înviere și implicit de mântuire?

Atenție, nu trebuie confundată învierea cu mântuirea. Toți oamenii, oricare ar fi calitatea lor duhovnicească, vor învia (cf. Fapte 24, 15), adică vor reveni în trupurile lor (chiar dacă sub un nou mod de existență). După Judecata de Apoi, unii vor petrece o viață paradisiacă în acest trup, iar alții cu acest trup vor suferi chinurile iadului. Viața veșnică este cu certitudine un har, însă el va fi acordat tuturor oamenilor; cu toate acestea, precum spune Sfântul Maxim Mărturisorul, pentru unii această „existență veșnică” va fi o „existență veșnică fericită” (aceea a vieții paradisiace), în timp ce pentru alții ea va fi o „existență veșnică nefericită” (aceea a vieții în iad).

Așadar, noi ajungem într-adevăr la mântuire prin curățirea de păcate (și, înainte de toate, prin curățirea de patimi, care sunt izvorul acestora), precum și prin practicarea corelativă a virtuților. Aceste două aspecte sunt cuprinse în practicarea poruncilor dumnezeiești, care nu sunt niște reguli morale, și nici niște legi, ci învățături care ne permit să ne unim cu Hristos în modul nostru de existență (adică în acțiunile, atitudinile și stările întregii noastre ființe).

Pocăința joacă un rol major în aceste două stadii ale vieții duhovnicești, căci

ea nu consistă doar în a plânge pentru greșelile trecute și prezente, ci și a dori cu fermitate să ne îmbunătățim încă de acum pentru viitor. Este în fond un proces de convertire (așa cum bine indică și cuvântul grecesc, metanoia, care literal înseamnă o schimbare de mentalitate). Acest proces (care trebuie să fie activ în permanență) ne permite să ne desolidarizăm de modul perversit de a fi (potrivit patimilor și păcatelor care decurg din el), pentru a ne alipi modului de viață în Hristos.

Chiar pentru creștinii zilelor noastre, Învierea reprezintă mai mult o speranță, o credință. Cum putem face ca ea să devină o realitate prezentă în sufletele noastre?

Din punct de vedere pozitiv, Învierea înseamnă pentru om posibilitatea de a trăi veșnic în Dumnezeu, în întreaga sa ființă - suflet și trup. Viața pe care cei drepecți o vor avea după Judecată poate și trebuie să fie anticipată: în Biserică, noi putem trăi arvuna Împărăției cerurilor, la măsura desăvârșirii noastre duhovnicești în Hristos. Vedem cum, în cazul sfinților, trupul dă mărturie încă de aici despre o viață nouă, dăruită prin prezența în trup a energiilor dumnezeiești (ale căror strălucire și putere le manifestă icoanele și moaștele).

Datorită învierii viitoare, moartea nu este un sfârșit definitiv al vieții duhovnicești pe care o ducem cu toată ființa noastră în această lume, nici începutul unui mod definitiv

de viață lipsită de trup. Ea nu rupe fundamental continuitatea vieții duhovnicești pe care începem să o trăim aici, în Biserică. Viața din Împărăție nu va fi o viață radical nouă, ci o restaurare și o reînnoire (a vieții sufletului cu trupul), precum și o desăvârșire (a vieții duhovnicești, care își va găsi astfel plinătatea).

Taina morții și taina învierii

Cartea dumneavoastră, intitulată Tradiția ortodoxă despre viața de după moarte, începe cu următoarele cuvinte: „Mare este taina morții, singurul lucru de neocolit din viața noastră și totuși despre care nu știm cu adevărat ce este și unde ne duce!” La acestea, am putea adăuga: „Infinit mai copleșitoare este taina învierii!” De ce Hristos nu vorbește despre Învierea Sa mai pe larg, ci doar anunță pe Apostoli că va fi condamnat la moarte de iudei și ucis, iar a treia zi va învia? De ce n-a descoperit celor vii din tainele lumii de dincolo?

Pentru că Dumnezeu le va face „pe toate noi” (Apocalipsa 21, 5), pentru că va exista atunci „cer nou și pământ nou” (Isaia 65, 17; Apocalipsa 21, 1). Noi nu putem înțelege cu adevărat cum va fi viața noastră viitoare plecând de la actuala noastră condiție decăzută, ci putem doar să avem indicii sumare. La Înviere, noi ne vom redobândi propriul trup, nu un trup străin, însă el va trăi potrivit unui nou mod de existență, de vreme ce el va fi mai puțin material, mai subtil, nemaifiind supus determinărilor spațio-temporale cărora sunt supuse în lumea aceasta toate lucrurile materiale. El se va asemăna trupului pe care Adam îl avea la început (lucru pe care iarăși noi nu-l putem cunoaște cu precizie), și trupului pe care Îl avea Hristos înviat, cu proprietăți supranaturale, căci putea să se afle în mai multe locuri în același timp, să parcurgă într-o clipă distanțe mari, sau să treacă prin ușile încuiate (Ioan 20, 19, 26)...

Acest trup, pe care-l vom avea și noi, este ceea ce Sfântul Apostol Pavel numește „trup duhovnicesc”, distingându-l de trupul fizic sau animal (cf. 1 Corinteni 15, 35-50).

Nimeni nu va învia în afară de trup

Hristos a spus: „Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi” (Ioan 11, 25), iar scriitorul bisericesc Atenagora Atenianul concluzionează în lucrarea sa, *Despre învierea morților*: „Dacă

n-ar exista înviere, nici omul ca atare nu ar putea dăinui”. Care este rolul trupului, al materiei, în faptul învierii? Hristos înviază cu trupul Său și prin împărtășirea noastră din Euharistie, adică din Trupul Său înviat, ne împărtășim de nemurire. Vorbiți despre importanța trupului în creștinism.

Este un subiect vast, căci creștinismul a trebuit să lupte încă de la originile sale împotriva anumitor curente de gândire destul de puternice, care desconsiderau trupul. Pentru platonism și diferitele curente gnostice ale Antichității, omul se identifica doar cu sufletul, sau doar cu partea cea mai nobilă a sufletului, intelectul (nous, în limba greacă).

Potrivit lor, la origini omul trăia ca suflet pur, într-o stare de desăvârșire pe care a pierdut-o; pervertirea sa a echivalat pentru el cu o cădere în lumea materială, sufletul său intrând într-un trup care a devenit pentru acesta o închisoare; filosofia (înțeleasă într-un sens etic) constă astfel în a detașa sufletul de trup, înălțându-se prin suflet deasupra lumii materiale. Pentru curentul gnostic (care a dobândit o mare varietate de forme începând din Antichitate și până într-o epocă recentă, în sânul a diferite secte), materia și implicit trupul erau răul. Încă de la început, Sfinții Părinți s-au străduit să arate că omul nu se identifică nici doar cu trupul, nici doar cu sufletul, ci cu ambele împreună, în mod nedespărțit.

Dacă Atenagora spune că „dacă n-ar exista înviere, nici omul ca atare nu ar putea dăinui”, este pentru că omul nu poate fi conceput pe termen lung fără trupul său; trupul este o parte a ființei umane; așa cum spune Sfântul Irineu, omul lipsit de trupul său nu este cu adevărat om. Părinții subliniază că pentru creștinism omul întreg, trup și suflet, este chemat să fie mântuit și îndumnezeit, că trupul și materia în general nu sunt rele, ceea ce este rău este însă atașamentul pătimăș față de materialitate și față de aparența sensibilă a lucrurilor. Părinții, urmându-l pe Sfântul Apostol Pavel, nu plasează în opoziție sufletul față de trup, ci ceea ce este duhovnicesc față de ceea ce este carnal, însă trupul și sufletul sunt amândouă susceptibile de a fi duhovnicești sau trupești, totul depinzând de unirea lor cu Dumnezeu sau cu lumea aceasta.

Teologia Sfântului Grigorie Palama a pus cel mai bine în valoare trupul, în funcția și rostul său duhovnicesc: doctorul isihast subliniază puternica implicare a trupului în rugăciune și în viața ascetică în general, precum și în vederea lui Dumnezeu și în participarea la viața fericită în El. El n-a fost însă primul în acest demers. Sfântul Maxim Mărturisitorul, de exemplu, evocă „întregul om se îndumnezeiește prin lucrarea îndumnezeitoare a harului Celui ce S-a întrupat, rămânând întreg om după suflet și trup, din cauza firii, și făcându-se întreg dumnezeu, după suflet și trup, din pricina harului și a strălucirii

dumnezeiești a fericitei slave ce o are de pe urma Lui, strălucire decât care nu se poate cugeta alta mai mare și mai înaltă” (Ambigua către Ioan, 7, PG 91, 1088C; PSB, vol. 80, p. 90).

O viață dăruită studiului Sfinților Părinți

Originar din nord-estul Franței și convertit la Ortodoxie încă din tinerețe, Jean-Claude Larchet este unul dintre cei mai cunoscuți teologi pe care îi are Ortodoxia astăzi. Zecile lui de cărți, bine documentate și deja traduse în mai multe limbi, abordează teme clasice de mare profunzime teologică, dar și o serie de probleme cu care se confruntă societatea astăzi. Doctor în filosofie (1987) și în teologie (1994), Jean-Claude Larchet a făcut deja cu prisosință dovada iubirii scrierilor și a gândirii Sfinților Părinți, care-l inspiră la tot pasul în afirmațiile teologice pe care le face în lucrările sale.

Scrisoarea Bisericii Ortodoxe din Germania despre dragoste, sexualitate și căsătorie, adresată tinerilor

În timpul sesiunii de toamnă din luna decembrie a anului 2017, care a avut loc în Frankfurt am Main, Adunarea Episcopilor Ortodocși Canonici din Germania (OBKD) a adoptat o „Scrisoare către tineri despre iubire, sexualitate și căsătorie”.

În document sunt abordate „problemele apăsătoare ale vremii”, privind „existența umană”. Textul face referire la iubire și sexualitate, căsătoriile între persoane de confesiuni și religii diferite, la parteneriatele între persoanele de același gen, precum și la avort.

Episcopii ortodocși îi atenționează pe tineri că „este foarte important să ne comportăm responsabil: responsabilitate față de propria sexualitate, sexualitatea partenerului, consecințele vieții sexuale; responsabilitate față de sine, față de societate și față de Dumnezeu”.

Scrisoarea adresată tinerilor se încheie prin îndemnul de a ne raporta la familie ca la o „mică Biserică”, celula de bază a Bisericii.

Textul integral:

Scrisoarea episcopilor Bisericii Ortodoxe din Germania despre

dragoste, sexualitate și căsătorie, adresată tinerilor

„În ziua când l-a făcut Dumnezeu pe Adam, după chipul lui Dumnezeu l-a făcut. Bărbat și femeie i-a făcut; și i-a binecuvântat și i-a numit cu numele de „om” în ziua în care i-a făcut.” (Facerea 5, 1-2)

Dragi tineri creștini ortodocși din Germania!

Ca episcopi ai Bisericii voastre din Germania, ne adresăm vouă prin intermediul acestei scrisori speciale, cu intenția de a ne pronunța referitor la câteva probleme actuale. Lumea devine tot mai mică. Problemele arzătoare ale timpului nostru devin din ce în ce mai clare și proeminente. Ele se referă cu profunzime la însăși existența umană – la existența voastră: Dumnezeu vă încredințează vouă prezentul și viitorul.

1. Trăim într-o țară în care fiecare dintre noi are posibilitatea să

evolueze în condiții de libertate și de respectare a demnității omului. De-a lungul istoriei omenirii nu a fost totdeauna așa, iar în multe țări ale lumii nu este nici astăzi. Faptul că trăim în Germania unde pacea, libertatea, democrația și drepturile omului fac parte din valorile comune ale societății poate fi considerat ca o binecuvântare a lui Dumnezeu.

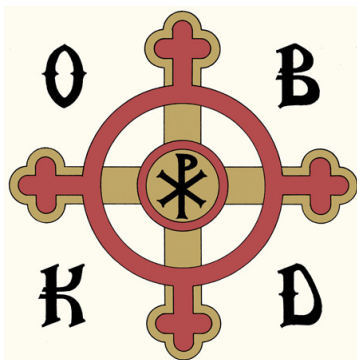
Față de extremismul religios, care amenință să devină în multe locuri din ce în ce mai puternic, noi, ca și creștini suntem chemați să apărăm aceste valori cu toată tăria. Ele sunt în concordanță cu imaginea omului din Sfânta Scriptură și din Tradiția Bisericii noastre: aceea că omul a fost creat după chipul lui Dumnezeu (Facerea 1,27). Capacitatea omului de a lua decizii în mod liber o recunoaștem ca pe una din caracteristicile acestui chip dumnezeiesc.

2. Această libertate este un dar extraordinar de prețios, pe care trebuie să-l folosim cu deplină responsabilitate. Responsabilitatea și libertatea sunt indisolubil legate între ele. Acest fapt se manifestă în toate domeniile vieții, determinând și răspunsul nostru la întrebarea, dacă dorim să ducem o viață în singurătate sau în comuniune, precum și la căutarea unui partener, respectiv a unei partenere. În legătură cu aceasta apar și un șir de întrebări legate

de sexualitate, căsătorie, diferența între cununie civilă și religioasă, etc. Aceste întrebări îl privesc pe fiecare în adâncul sufletului, avându-se în vedere că fiecare își determină calea vieții sale prin libera sa decizie.

Sperăm că reflecțiile următoare vor fi de un real ajutor, deoarece fiecare este liber să își determine individual calea vieții proprii. Ele încurajează preocuparea responsabilă cu aceste întrebări și astfel dialogul din Biserica noastră.

3. Unul din cele mai cunoscute și îndrăgite pasaje biblice este capitolul 13 din prima scrisoare a Sfântului Apostol Pavel adresată corintenilor, supranumit și „Imnul dragostei”. Acolo Sfântul Apostol descrie dragostea ca pe o putere, care face posibilă învingerea egoismului propriu. Cum este cu puțință? „Dragostea îndelung rabdă, dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmuiește, nu se laudă, nu se trufește. Dragostea

nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândește răul. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă. Dragostea nu cade niciodată“ (I Corinteni 13, 4-8). Așadar, dragostea ne îndrumă spre desăvârșirea propriei noastre ființe umane și spre cunoașterea adevărului. Ea este mai prețioasă decât orice altă virtute: „Și acum rămân acestea trei: credința, nădejdea și dragostea. Iar mai mare dintre acestea este dragostea.“(I Corinteni 13,13).

În acest sens dragostea pentru o altă persoană este o afecțiune necondiționată: când iubesc nu mai așez propria mea persoană în centrul existenței mele. Dragostea este atotcuprinzătoare, dinamică și înseamnă mai mult decât „fluturași în stomac“. Originea ei sunt cuvintele lui Hristos, pe care le concretizează: „Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și vor fi amândoi un trup. Așa încât nu mai sunt doi, ci un trup.“ (Matei 19, 5-6).

4. În timpurile noastre mulți tineri, bărbați și femei, au relații sexuale înainte de căsătorie. În acest context, mulți întrebă care este, în această privință, poziția Bisericii Ortodoxe. Misiunea Bisericii noastre este să-și însoțească

credincioșii cu sfaturi duhovnicești și nu să formuleze mecanic instrucțiuni. Aceasta nu înseamnă însă permisivitatea pentru un libertinaj sexual. Subliniem: este foarte important să ne comportăm cu responsabilitate – față de propria sexualitate, față de sexualitatea partenerului sau a partenerei, precum și referitor la urmările vieții sexuale; cu responsabilitate față de propria persoană, de societate și în fața lui Dumnezeu. În acest sens, Sfântul Apostol Pavel se adresează corintenilor: „Sau nu știți că trupul vostru este templu al Duhului Sfânt care este în voi, pe care-L aveți de la Dumnezeu și că voi nu sunteți ai voștri?“ (I Corinteni 6,19).

Acest capitol al scrisorii către corinteni este dedicat libertății care rezultă din legătura cu Hristos și care poate fi trăită într-o căsătorie binecuvântată de Dumnezeu. Din această cauză dorim ca dragostea voastră să fie încununată printr-o căsătorie religioasă pentru ca, prin aceasta, să ia ființă o familie creștină, în care să învățați să cinștiți, să promovați și să protejați viața în general și viața nou concepută. În acest context vă reamintim că embrionul este o ființă umană începând din momentul concepției.

Apelăm la voi: Nu treceți sub tăcere întrebările voastre! Exprimați-le! Discutați cu oameni competenți.

O discuție deschisă poate să vă ajute să vă cunoașteți pe voi înșivă mai bine și să luați decizia cea mai bună. Deschiderea sufletului este vindecătoare pentru suflet. În mod special vă chemăm la convorbiri cu îndrumători care se bazează pe o bogată experiență duhovnicească. Biserica noastră Ortodoxă are o tradiție îndelungată în ceea ce privește dialogul terapeutic-duhovnicesc. Acesta poate fi de mare ajutor și astăzi, în vremea comunicațiilor electronice.

5. Trăim într-o țară în care cununia religioasă ortodoxă are loc de regulă după ce soții s-au căsătorit civil. Scopul acestei căsătorii este ca bărbatul și femeia să beneficieze de garanțiile dreptului civil.

Pentru noi ca și creștini, căsătoria se întemeiază pe dragostea lui Dumnezeu, pe care Iisus Hristos ne-a dovedit-o prin întruparea, moartea pe cruce și învierea Sa. De aceea, pentru un om care crede în Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, căsătoria este mai mult decât o înțelegere lumească și, desigur, mult mai mult decât sărbătoarea nunții. Ea presupune promisiunea fidelității pe durata întregii vieți, comuniunea între soți fiind în strânsă legătură cu Iisus Hristos.

Soții sunt chemați să își asume comuniunea ca un dar al lui Dumnezeu și s-o perceapă ca pe o formă de manifestare a dragostei

reciproce, care ar trebui să fie trăită în Biserica lui Hristos. Marea importanță a acestei taine iese în evidență și în cadrul slujbei cununiei, când mireasa și mirele sunt încununăți unul cu altul și unul pentru altul. Pentru a scoate mai mult în evidență acest înțeles, Sfântul Apostol Pavel recurge la imaginea legăturii dintre Hristos și Biserica Lui, pe care o numește taină. „Taina aceasta mare este; iar eu zic în Hristos și în Biserică.” [1] (din citirea apostolului la celebrarea cununiei; Efeseni 5,32)

În timpul slujbei cununiei se rostesc de asemenea mai multe rugăciuni pentru ca Dumnezeu să dăruiască soților „roadă pântecelui”. Biserica noastră Ortodoxă binecuvântează dorința de a avea copii și consideră copilul ca fiind un dar al lui Dumnezeu. Pe de altă parte, o căsătorie este sfântă și deplină și fără copii. Noi suntem de părere că a te gândi la mărimea familiei face de asemenea parte dintr-o viață creștină responsabilă. În același timp trebuie însă să luăm în considerare faptul că, pentru creștinii ortodocși, avortul, adică uciderea unui organism viu, este absolut inadmisibilă, atât în cadrul plănuirii familiei cât și din alte considerațiuni.

Toate aceste aspecte vor fi abordate cu ocazia discuțiilor de consiliere, cu preotul paroh, înainte de cununie. Aceste convorbiri sunt

mai mult decât o formalitate înainte de căsătorie; ele trebuie să aibă loc înaintea începerii pregătirilor practice legate de sărbătoarea nunții.

6. Într-o societate pluralistă ca în Germania, căsătoriile între ortodocși și alți creștini, numite interconfesionale, nu sunt o raritate. Astfel de căsătorii au contribuit în ultimele decenii la o întâlnire mai profundă în credință și la o mai bună cunoaștere reciprocă. Aceste căsătorii dovedesc de asemenea posibilitatea educației copiilor în respect față de diferitele tradiții. Împreună cu Biserica Romano Catolică și Biserica Evanghelică din Germania au fost elaborate documente care tratează probleme practice legate de căsătoriile interconfesionale. Însă și în cazul acestor căsătorii sunt necesare convorbiri duhovnicești însoțitoare.

Aceste căsătorii implică și provocări: întrebările legate de primirea Sfintei Împărtășanii în comun, a intercomuniunii, rămân nerezolvate; documentele sus menționate nu pot oferi un răspuns corespunzător. Punctul de vedere al Bisericii noastre este în continuare același: această Împărtășire nu este posibilă decât în cazul unei unități depline în credință. În cazul căsătoriilor interconfesionale nu este dată o asemenea unitate. Cu toții suntem

confrunțați cu o situație dureroasă, care devine în cele din urmă o provocare teologică. Trebuie să recunoaștem această stare de fapt cu toată sinceritatea. Din această cauză Îl rugăm pe Bunul Dumnezeu să ne ajute să depășim cât mai curând această despărțire și să ajungem la unitatea tuturor.

7. Căsătoria cu un partener necreștin respectiv o parteneră necreștină este un subiect și mai complicat. Aceste căsătorii se numesc interreligioase; lor le lipsește baza creștină comună. Parteneriatele respectiv căsătoriile interreligioase declanșează câteodată conflicte care pot duce în cele din urmă la marginalizarea persoanelor în cauză. Aici ne referim din nou la darul libertății, oferit de Dumnezeu oamenilor: constrângerea unei distanțări din motive religioase față de persoana iubită nu corespunde libertății dobândite de omul creat după chipul lui Dumnezeu (Facerea 1,27). O cale posibilă de urmat în cazul parteneriatelor interreligioase este cea a căsătoriei civile. Aceasta reprezintă o garanție legală și asigură egalitatea în drepturi între soți. Pe de altă parte, o căsătorie civilă oferă de regulă prea puțin oamenilor care cred în Dumnezeu și care năzuiesc ca Dumnezeu să le binecuvânteze căsătoria. Ei își doresc o ceremonie religioasă prin care rezultă în mod concret că Dumnezeu le

binecuvântează comuniunea.

Biserica noastră nu poate celebra o asemenea ceremonie, deoarece baza Tainei Cununii este credința în Dumnezeu Treimic. Biserica consideră însă că această dorință este cu totul îndreptățită. În consecință, Biserica Ortodoxă din Germania însoțește, dacă se dorește, și perechi interreligioase pe calea vieții lor și oferă oricând sprijin cu sfaturi și fapte concrete. De asemenea, îndemnăm aceste perechi să vorbească deschis și constructiv atât înainte cât și după căsătorie despre problemele rezultate ca urmare a diferențelor religioase, ca de exemplu educația copiilor.

8. O temă arzătoare a zilelor noastre este homosexualitatea precum și parteneriatele homosexuale. În principiu este bine că se discută deschis despre aceasta în societatea noastră, deoarece pe durata multor secole, oamenii homosexuali au fost ignorați, chiar și asupriți și persecutați, ca de exemplu în timpul național-socialismului. Sfânta Scriptură, atât în Vechiul cât și în Noul Testament, cuprinde mărturii împotriva homosexualității, care astăzi dau naștere la controverse. Tradiția Bisericii noastre cuprinde de asemenea multe luări de poziție împotriva homosexualității.

Ca orice înclinație trupească,

homosexualitatea trebuie să fie supusă prin reticență, înfrânarea patimilor nestăpânite, asceză abținută precum cea practică prin post. Desigur, există încă multă lipsă de cunoaștere cu privire la apariția homosexualității. Este posibil să contribuie factori genetici, psihici și culturali, dar în realitate nu este limpede care este rolul acestor factori și care este interdependența acestora. În conformitate cu credința ortodoxă, Taina Cununii presupune o legătură între bărbat și femeie, depășind perspectiva exclusiv socială a acestei legături.

Din această cauză, căsătoria perechilor homosexuale nu este posibilă în Biserica noastră. Întrebările cu privire la persoane homosexuale, la care nu s-a găsit încă răspuns, fac parte din preocupările asistenței duhovnicești. Aceste persoane sunt însoțite de Biserică cu mult tact. Deoarece toți oamenii sunt creați după Chipul lui Dumnezeu, fiecare trebuie să i se acorde în consecință acel respect care corespunde tocmai Chipului Dumnezeiesc din om. Aceasta este valabil și pentru comunitățile noastre bisericesti, care sunt chemate să întâmpine toți oamenii cu dragoste și respect.

Concluzie

9. Societatea în care trăim este în

permanentă schimbare. Salutăm în mod deosebit acele schimbări care sunt pătrunse de Duhul Evangheliei lui Iisus Hristos. În zilele noastre, familia tradițională este supusă unor provocări radicale. Dragi tineri creștini ortodocși, fiți fideli cuvintelor apostolului Pavel adresate Tesalonicenilor: „Toate să le încercați; țineți ce este bine.“ (I Tesaloniceni 5,21). Noi toți suntem mereu, din nou chemați să susținem și, mai ales, să trăim chipul omului care ne este dat prin credința noastră ortodoxă. Viziunea cu privire la familie ca fiind „biserica de acasă“, celula primară a Bisericii în integralitatea ei, ne călăuzește permanent spre viitor.

Dumnezeu să vă binecuvânteze!

Frankfurt pe Main, 12 decembrie 2017

+Mitropolitul Augustin al Germaniei, Exarh al Europei Centrale,

Președintele și ceilalți membri ai Conferinței Episcopale Ortodoxe din Germania

Sursa: <http://basilica.ro/scrisoarea-bisericii-ortodoxe-din-germania-despre-dragoste-sexualitate-si-casatorie-adresata-tinerilor/>

Textul în limba germană se găsește pe pagina OBKD-ului (Orthodoxe Bischofskonferenz Deutschland): <http://www.obkd.de/Texte/Brief%20>

Das Kreuz in der orthodoxen Tradition

Statement für ACK Bayern / München, am 14.09.2017

Pfr. Dekan Alexandru Nan

„Vor deinem Kreuz fallen wir nieder, Gebieter, und deine Auferstehung verherrlichen wir“ (Gesang an Stellen des Dreimalheilig der Göttlichen Liturgie).

In der christlichen Tradition ist das Kreuz Leidensort wie Lebensbaum. Auch in der Orthodoxie hat das Kreuz eine besondere Bedeutung als Werkzeug des Todes, das zum Werkzeug der Erlösung wurde. Das Kreuz ist ein Symbol Christi selbst und ausgestattet mit wundertätiger Kraft. So gross die Macht des Kreuzes und des Kreuzzeichens ist, handelt es sich keineswegs um eine magische Geste. Es ist allein der Glaube des sich Bekreuzenden an den Gekreuzigten, der es mächtig werden lässt!

Nach dem Verständnis unserer Kirche beschützt das Kreuz den Menschen unterwegs und allerorts, durch das Kreuz kommt der Segen Christi auf jede gute Tat herab, die wir mit dem

Kreuzzeichen und der Anrufung des Namens Gottes beginnen.

Im Jahre 211 verweist Tertullian bereits auf diese uralte Überlieferung der Kirche und Origenes (im gleichen Jahrhundert) für den griechischen Osten, dass „alle Gläubigen, bevor sie irgendeine Tätigkeit beginnen, vornehmlich aber vor dem Gebet oder der heiligen Lesungen (der Schrift), ihre Stirn mit dem Kreuz bezeichnen“ .

Den öffentlichen Charakter des Kreuzzeichens legt Kyrill von Jerusalem (+387) bewusst in einer seiner Katechese ein, der auch heutzutage für die Orthodoxen den gleichen Wert hat:

„Schämen wir uns also nicht, den Gekreuzigten zu bekennen! Freimütig geschehe mit den Fingern auf der Stirn, und über alles sei ein Kreuz gemacht: über das Brot, das wir essen, und den Kelch, den wir trinken, beim Eintreten und beim Hinausgehen, vor dem Schlaf. Gross ist dieses Schutzmittel für die Schlafenden und für die Aufstehenden, für die Reisenden und die Ruhenden, kostenlos für die Armen, mühelos für die Schwachen. Wie denn auch von Seiten Gottes diese Gnade ein Zeichen den Gläubigen und ein Schrecken der Dämonen ist. Denn er hat durch es über sie triumphiert und sie „öffentlich an den Pranger gestellt“ (Ps 73,14). Denn wenn sie das Kreuz sehen, erinnern sie sich an

den Gekreuzigten! Sie fürchten den, der „die Köpfe der Drachen zertreten hat“. Verachte das Siegel nicht, weil es eine freiwillige Gabe ist, sondern ehre eben deshalb noch mehr den Wohltäter“ .

Das Kreuz begegnet in der Frühzeit für Christen zunächst nicht in bildlicher Darstellung, sondern allein im Ritual und im Modus der Gebärde. Vermutlich war der Tod am Kreuz zu schändlich, als dass man ihn hätte darstellen wollen und können. Erst auf den Sarkophagen seit der Mitte des 4. Jahrhunderts und möglicherweise schon in Kirchenräumen des 4. Jahrhunderts, dann aber eindeutig um 400 trifft man Abbildungen des Kreuzes.

Wie immer die Historiker den Ursprung des Bekreuzigens beurteilen mögen, ist seit alters her diese Geste in Ost und West bezeugt; es handelt sich um eine jener „ursprünglichen, ungeschriebenen Überlieferungen“, die auf die Apostel und damit die Urkirche selbst zurückgeht.

Nach der Kreuzes-Vision Konstantins vor dem Sieg über Maxentius an der Milvischen Brücke (312) und der überlieferten Kreuzesauffindung in Jerusalem durch seine Mutter Helena (326) wurde das Kreuz zum Symbol des Triumphes und des Sieges über den Tod und der Versöhnung.

Das lässt sich prägnant in den liturgischen Texten und Festen der

orthodoxen Kirche erkennen, vor allem in der Karwoche und im Fest der Kreuzerhöhung, wenn es heisst: „Vor deinem Kreuz fallen wir nieder, Gebieter, und deine Auferstehung verherrlichen wir“ (Gesang an Stellen des Dreimalheilig der GL)“.

Der liturgische Standort des Kreuzes ist der Bezug auf die göttliche Dreieinigkeit, der vor allem in der Verbindung von Kreuzzeichen und Gebetstext wie auch in der Form des Kreuzes deutlich ist. Jedes Gebet beginnt im Namen der göttlichen Dreieinigkeit in Verbindung mit der Bezeichnung des eigenen Leibes mit dem Kreuz durch die rechte Hand, wobei die drei Finger als trinitarisches Symbol zusammengelegt sind, während der Ring- und der kleine Finger, die auf die zwei Naturen Christi hinweisen, zurückgezogen werden.

FAZIT

Die Orthodoxe Kirche glaubt, dass im Kreuz die Energie Christi anwesend ist, und deshalb stellen die Christen nicht nur das Kreuz dar und stellen es im Gotteshaus gleichberechtigt mit den Ikonen auf, sondern sie tragen das Kreuz auf der Brust, schützen sich mit dem Kreuzzeichen, segnen einander mit dem Kreuz und beten zum Kreuz.

Bibliografie

ALFEJEV, Hilarion, *Geheimnis des Glaubens. Einführung in die orthodoxe*

dogmatische Theologie (Ökumenische Beihefte 43), Fribourg 22005, 135-136.

BUNGE, Gabriel, *Irdene Gefässe. Die Praxis des persönlichen Gebetes nach der Überlieferung der heiligen Väter*, Beuron 52017, 155-165, hier 155.

KRÄNEMANN, Benedikt, *Entstehung, Bedeutung und ökumenische Relevanz des Feste „Kreuzerhöhung*, in: MD (Materialdienst des Konfessionskundlichen Instituts Bensheim) 04 (2017), 57-62, hier 57.

KALLIS, Anastasios, Art. *Kreuz*, in: KALLIS, Anastasios, *Von Adam und Zölibat. Taschenlexikon Orthodoxer Theologie*, Münster 2008, 180-182, hier 180.

SPIDLIK, Tomas, *Spiritualitatea Răsăritului creștin*, vol. II: Rugăciunea (Die Spiritualität des morgenländischen Christentums, Bd. II: Das Gebet), Sibiu 1998, 80.

Pagina copiilor: Învierea - icoana de lumină a bucuriei veșnice

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos este una dintre cele mai importante sărbători creștine. Învierea unește cerul și pământul. Dacă Nașterea Mântuitorului a pogorât cerul pe pământ, dimensiunea acestei sărbători începe în cele mai de jos ale pământului și bucură și cerul. Învierea este icoană de lumină a bucuriei veșnice din Împărăția cerurilor - temelia credinței noastre.

Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, S-a răstignit pentru a ne izvorî iertare - „Învierea Domnului a avut marele și negrăitil efect de salvare a tuturor credincioșilor, de trezire a întregii lumi din moartea păcatului, de chemare a oamenilor din moarte la viață”. Atât de mare este iubirea lui Dumnezeu față de noi încât Își dă propriul Fiu în mâna oamenilor spre a fi bătut,

schingiuit, batjocorit, răstignit pe Cruce în cele din urmă. Crucea este arma creștinătății, semnul și arma împotriva diavolului. Pentru cei ce pier, Crucea este nebulie, iar pentru cei ce cred, Crucea este arma puterii, a biruinței și a nădejdii (Sfântul Apostol Pavel).

Trăim un timp sacru: Îngerul răstoarnă piatra de pe Mormânt, cutremur mare se face peste tot pământul, ostașii cad ca niște morți, iar Iisus Se ridică la cer, așa cum spune și cântarea Bisericii: „În mormânt cu trupul, în iad cu sufletul, ca un Dumnezeu, în rai cu tâlharul și pe scaun împreună cu Tatăl și cu Duhul ai fost Hristoase, pe toate umplându-le, Cel ce ești necuprins”.

Săptămâna Patimilor a fost perioada de post specială în care s-au pomenit toate evenimentele petrecute în acele zile la Ierusalim, când Iisus a fost vândut, prins, condamnat, răstignit, mort,

îngropat și a înviat a treia zi.

Oamenii devin mai buni. Chiar și cele mai împietrite inimi cedează în fața momentului în care Dumnezeu Omul este purtat spre groapă. Tot în acest timp, barierele dintre oameni cad asemeni ușilor iadului, care au fost zdrobite de Hristos prin pogorârea Sa la iad.

Sărbătoarea Învierii are o intensitate specială în inimile noastre de la an la an, deoarece devenim tot mai „însetați de Hristos“, de Trupul și Sângele Acestuia, de prezența Lui în inimile noastre.

Învierea ne oferă lumină, bucurie, nădejde; ne cheamă la viață, dând sens existenței noastre. Fiecare dintre noi Îi facem loc Fiului lui Dumnezeu în inimile noastre.

Toată natura se înveșmântează într-o aură de lumină. Biserica și preoții se îmbracă în haine de sărbătoare, iar toată lumea se bucură. Învierea Mântuitorului Hristos rămâne pururi o taină, pentru că ea nu cunoaște nici diminuare, nici sfârșit. (Strugariu Lavinia-Ștefania, clasa a XI-a, Colegiul de Artă „Ciprian Porumbescu“ din Suceava)

Pe lângă faptul că îl reprezintă pe ocrotitorul celei de a cincea ediții ITO, sigla evenimentului internațional din toamnă face trimitere la Anul Centenar 2018, la dinamică, tinerețe, comuniune.

Proiectul ITO 2018 a fost lansat vineri, de Ziua Internațională a Tineretului Ortodox, în Catedrala Mitropolitană din Sibiu, în prezența IPS Laurențiu. Motto-ul întâlnirii va fi „Unitate, credință, neam”.

Potrivit site-ului oficial al evenimentului, sigla Întâlnirii Internaționale a Tinerilor Ortodocși – Sibiu 2018 este alcătuită din trei elemente: Înscrișul „ITO 2018”, Crucea Șaguniană și datele despre locul și perioada desfășurării.

Înscrișul „ITO 2018” transmite prin grafica utilizată dinamică și tinerețe, iar prin culoare – albastru – puritate și fidelitate.

Crucea Șaguniană – elementul central din siglă face trimitere la ocrotitorul ITO 2018, Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei.

Brațele crucii includ, în cromatica lor, culorile drapelului României (albastru, galben și roșu), pentru a sublinia momentul istoric aniversar în care se desfășoară întâlnirea de la Sibiu, Centenarul Marii Uniri de la 1918.

Prin forma lor, brațele crucii simbolizează comuniunea a patru tineri celebrând împreună. Cercul din centrul crucii indică faptul că evenimentul are loc în centrul țării, la Sibiu.

Mai multe informații despre eveniment puteți afla pe pagina de Facebook a evenimentului și pe site-ul ito2018.ro.

Sursa: <http://basilica.ro/ce-simbolizeaza-sigla-ito-2018/>

Sedință de lucru a Institutului German-Român „Ex fide lux“, la Nürnberg – 19 ian. 2018

Vineri, 19 ianuarie 2018, la Centrul Mitropolitan din Nürnberg a avut loc a treia ședință de consiliu a Institutului German-Român „Ex fide lux“ pentru Teologie, Știință, Cultură și Dialog, în cadrul căreia s-a pregătit în amănunt desfășurarea unui colocviu teologic interconfesional având ca temă „Sfinții și cultul sfinților în Răsărit și Apus“, organizat în cooperare cu Secretariatul de Stat pentru Culte, Mitropolia Ardealului și Academia Evanghelică Transilvania la Sibiu și Mănăstirea Sâmbăta de Sus, în 11-14 mai a.c.

Întâlnirea de lucru a avut loc cu participarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Serafim și a Preasfințitului Părinte Episcopvicar Sofian Brașoveanul, fiind

prezidată de prof. h.c. Hermann Schoenauer, directorul institutului. După un impuls teologic pornind de la cuvintele „Să fie lumină! Și a fost lumină“ (Facere 1,3) susținut de prof. Schoenauer, s-a trecut la aprobarea protocolului ultimei ședințe, iar ordinea de zi a avut ca subiect principal organizarea primei conferințe teologice organizate în cadrul Institutului „Ex fide lux“ patronat de Mitropolia noastră.

Institutul German-Român „Ex fide lux” pentru Teologie, Știință, Cultură și Dialog, aflat sub patronajul Mitropoliei Ortodoxe Române a Germaniei, Europei Centrale și de Nord, încurajează dialogul dintre Biserica Ortodoxă Română și Bisericile din Germania și din alte țări vorbitoare de limbă germană, fiind înființat la Nürnberg, în 2016, la inițiativa unui grup de teologi români și germani. În proiectele și evenimentele organizate de acesta, precum și

în prezidiu sunt implicați teologi, academicieni și laici ortodocși, catolici și evanghelici. Seria de volume „Biblioteca teologică Germano-Română“, coordonată de prof.h.c. dr. Jürgen Henkel în cadrul Institutului, editează lucrări în domeniul teologiei, istoriei și asistenței sociale în limbile română și germană.

Zile de bucurie la München

Între 12 și 14 ianuarie 2018, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Dr. Serafim Joantă s-a aflat la München. Vineri, 12 ianuarie 2018, Înaltpreasfințitul Serafim a participat la recepția oficială oferită de Primul Ministru al Bavariei, d-nul dr. Horst Seehofer cu ocazia Noului An, iar sâmbătă și duminică a oficiat taina Sf. Maslu, respectiv Sfânta Liturghie, în Parohia Ortodoxă Română “Nașterea Domnului” și “Sf. Parascheva” din München.

Iubiți credincioși,

Consiliul parohial mulțumește tuturor membrilor parohiei noastre, care și din punct de vedere financiar susțin activitățile parohiei, prin donații lunare. Pentru a sprijini în continuare acest efort, care asigură și legătura frățească a comunității noastre, la ultima ședință a Consiliului parohial s-a dezbătut înființarea statutului de membru activ sau permanent al parohiei.

În acest sens, toți enoriașii parohiei noastre sunt invitați să devină membri permanenți, completând un formular (Dauerauftrag) destinat parohiei. Sumele lunare propuse de către Consiliul parohial, practicate în majoritatea parohiilor din Arhiepiscopia Germaniei, Austriei și Luxemburgului, sunt următoarele: 10 euro de persoană și 20 euro de familie. Menționăm faptul că sumele precizate mai sus au un caracter orientativ, orice altă sumă fiind binevenită. Transferul bancar (Dauerauftrag) poate fi făcut lunar, trimestrial sau anual. Caracterul de transfer regulat este foarte important, deoarece ne ajută la o mai bună estimare și planificare a veniturilor parohiei.

La sfârșitul fiecărui an se vor elibera chitanțe, care se pot prezenta la Secția financiară (Finanzamt), pentru reducerea impozitului plătit. Mai facem precizarea că din punctul de vedere al serviciului liturgic, nu se va face nicio diferență între credincioșii care susțin financiar parohia și cei care nu pot s-o facă din motive binecuvântate. În speranța că numărul membrilor susținători ai parohiei va crește, mulțumim anticipat tuturor credincioșilor pentru sprijinul acordat. Pentru bucuria jertfei făcute, Mântuitorul nostru Iisus Hristos să vă binecuvânteze și să vă răsplătească din darurile Sale cele bogate!

Consiliul parohial

Coordonate bancare:

Rumänisch-orthodoxe Kirchgemeinde „Geburt des Herrn” München

Stadtsparkasse München BLZ: 701 500 00

IBAN: DE14 7015 0000 0906 1878 85

SWIFT / BIC: SSKMDEMMXXX

Redacție:

Pr. Alexandru Nan

Contact:

Pr. Alexandru Nan
Blumen-Str. 36
80331 München

Tel: 089 518 77 777

H: 0152 599 751 44

pr.alexandrnan@yahoo.de

pr.alexnan@online.de

www.parohia-muenchen.de

**Parohia ortodoxă română „Nașterea
Domnului“
St. Willibrord Kirche, Blumenstraße 36,
80331 München**

